

Meda Mládková

Mecenáška a zakladatelka Musea Kampa

děvče
z pivovaru

Život Marie Sokolové je přímo námět pro filmaře z Hollywoodu. Meda (z německého slova *Mädchen* – *děvče*, odtud Medi a později Meda), jak ji v dětství oslovovala maminka, se narodila v rodině sládka zámeckého pivovaru ve středočeských Zákupcích. Rodina se často stěhovala. Meda chtěla studovat obchodní akademii, ale přísný otec ji proti její vůli poslal do rodinné školy v Praze, kde poté bydlela u tetičky. Odchod do Prahy Medu osamostatnil a ona objevila tanec. Když jí bylo 18 let, začala tančit tehdy populární tanec tingl-tangl ve velké operetě v Kotvě a tanci zcela propadla.

válka

Na prahu dospělosti prožila Meda druhou světovou válku. Protože nechtěla tančit pro německé okupanty, protloukala se střední Evropou jako varietní tanečnice. Tančila v litevském městě Klaipėda a ve Vídni. Závěr války prožila v Praze, kde byla svědkem brutality spojené s vyháněním Němců. Konec války dával tušit neblahý vývoj po roce 1948, a tak Meda emigrovala do Švýcarska. Jak sama říká, vždycky chtěla do světa a učit se jazyky. V Ženevě studovala nejprve překladatelství, později ekonomii a politologii. V roce 1950 získala azyl a provdala se za vzdělaného a bohatého Belgičana. Sňatkem získala Meda belgický pas i občanství, a tak měla oficiální propustku na Západ. Manžel Remi Antoine Joseph de Müelenaere jí umožnil ve Švýcarsku dostudovat a byl to prý právě on, kdo ji nadchl pro umění.

na vlastní oči

belgický pas
a občanství

Skutečnost

Ve Švýcarsku prožila Meda 6 let a napomohla vzniku prvního exilového časopisu *Skutečnost*, s podtitulem *Nezávislá revue*. Zpočátku do něj přispívala pouze občasně, protože vedla chod redakce. Když v roce 1949 vyšlo první číslo časopisu, bylo Medě právě 30 let.

osudoví muži

Na přelomu let 1953 – 54 pomohla Meda své mamince, bratrovi a jeho ženě uprchnout přes východní Německo do Paříže. Ve Francii potkala hned dva osudové muže svého života: Jana Viktora Mládku, světově uznávaného ekonomu, sběratele a podporovatele umění za železnou oponou, který se později stal jejím druhým manželem.

*

8. září
1919

děti
0

stav
2x vdaná

„Když chceš, můžeš!“

K jejich seznámení došlo díky Medině žádosti o finanční podporu jejího exilového nakladatelství *Edition Sokolova*. Dalším osudovým setkáním v Paříži, které navždy změnilo její život, bylo to s Františkem Kupkou, zakladatelem abstraktního malířství. Jeho obrazům zcela propadla.

**pomáhat
je umění**

Meda shromáždila všechny Kupkovy výtvarné práce a vytvořila tak jednu z nejucelenějších soukromých sbírek na světě. Objevením tehdy ještě neznámého Kupkova díla se Meda Mládková stala sběratelkou umění. František Kupka byl tehdy ještě neznámý malíř. Věhlasu dosáhl právě až díky neutuchající aktivitě, neústupnosti a dravosti své objevitelky, a tak se na sklonku svého života dočkal pocty pro malíře nejcennější: přední světové galerie začaly vystavovat jeho obrazy.

Meda Mládková prožila s Janem osudovou ztrátu dítěte, o to více se soustředila na umění. Vystudovala dějiny umění na pařížské L'École du Louvre při Sorbonně, napsala a vydala mimo jiné první monografii o české malířce Toyen, se kterou ji pojilo osobní přátelství.

galerie doma

V roce 1960 se tehdy již rozvedená Meda společně s Janem Mládkem a se svojí maminkou přestěhovala do Ameriky, kde se za Jana provdala. Jejich dům ve washingtonském Georgetownu se stal soukromou výstavní síní a zároveň depozitářem. Při příležitostných návštěvách soukromou sbírku Mládkových obdivovala třeba Madeleine Albright, ministryně zahraničí USA, nebo také Václav Havel, jemuž Meda Mládková vyjednala cestu do Ameriky.

návrat

V roce 1967 se Meda Mládková po devatenácti letech vrátila na pár měsíců zpátky do Československa. Pod dohledem Státní bezpečnosti, která o jejích aktivitách vedla spis *Múza*, vyhledávala zakázané výtvarníky (mj. Adrienu Šimotovou, Stanislava Kolíbala a další) a kupovala od nich do své sbírky jejich díla. Západní svět právě díky ní zjistil, že i v totalitním a od svobodného světa odříznutém Československu vzniká kvalitní umění.

rok 1989

Do Československa se Meda Mládková znovu vrátila až koncem roku 1989. Sama, Jan Mládek se pádu komunismu nedomohl: zemřel 7. srpna 1989. Meda Mládková se zapojila do aktivit Občanského fóra a začala realizovat záměr vybudovat v Praze muzeum, kam by mohla umístit svoji sbírku umění. Její plán se zdařil a v roce 2002 v kdysi zchátralých Sovových mlýnech na břehu Vltavy otevřela

Museum Kampa. Krátce po otevření muzea ale přišla ničivá povodeň. Meda ve věku 84 let naplnula síly k rekonstrukci a Museum Kampa znovuotevřela už v roce 2003. Dnes je muzeum manželů Mládkových centrem kulturního dění přesně podle jejich společného hesla: „*Přežije-li kultura, přežije národ.*“

Meda Mládková se ve „svém“ Museu Kampa, kde zároveň bydlí, dožívá věku 100 let. Na její počest a u příležitosti 100. narozenin vzniklo původní divadelní představení *Meda* inspirované jejím životním příběhem. Svoji rozsáhlou sbírku umění, kterou cíleně budovala desítky let společně s manželem Janem, věnovala Meda Mládková své milované Praze a české společnosti.

**Museum
Kampa**

jubileum

studovala překladatelství, ekonomii, politologii a dějiny umění
založila vlastní exilové nakladatelství Edition Sokolova
objevila malíře Františka Kupku
zakladatelka Muzea Kampa
žila v Zákupech, Praze, Vídni (Rakousko), Ženevě (Švýcarsko), Paříži (Francie)
a Washingtonu (USA)

shrnutí

Nová **stokorunová bankovka** s portrétem prvního dělnického prezidenta Klementa Gottwalda (v kolečku vlevo) byla dána do oběhu 19. října 1989. Bankovka měla nahradit původní stovku s vyobrazením hutníka a družstevnice (dole).

V roce 1955 byl v Praze na Letné postaven **Stalinův pomník** k uctění J. V. Stalina.

V listopadu 1962 byl zbourán, protože kult sovětského diktátora zanikl.

Rudá **pěticípá hvězda** je symbolem komunismu. Nejčastěji symbolizuje pět prstů ruky dělníka, nebo pět kontinentů. Rudá barva reprezentuje krev prolitou v boji a také to, že všichni lidé mají stejnou barvu krve bez ohledu na rasu, pohlaví či společenské postavení.

21. srpna 1968 začala **invaze vojsk Varšavské smlouvy** do Československa. Byl to konec období politického uvolnění nazývaného „pražské jaro“. Období po okupaci se nazývá „normalizace“.

Komunismus 1948–1989

Jednotné zemědělské družstvo (zkráceně **JZD**) byl obvyklý název zemědělských družstev zakládaných po roce 1949 znárodněním majetku drobných rolníků.

V roce 1957 vznikla síť **prodejen s nedostatkovým zbožím TUZEŽ** (zkratka ze slov tuzemský export), ve kterých se platilo peněžními poukázkami – Bony.

Tuzex

Pionýrská organizace Socialistického svazu mládeže byla masovou volnočasovou organizací pro děti a mládež ve věku od 6 do 15 let. Vychovávala děti a mládež v duchu marxismu-leninismu.

16. ledna 1969 se student **Jan Palach** na protest proti letargii po okupaci v srpnu 1968 polil hořlavinou a zapálil.

V roce 1953 bylo zahájeno **vysílání Československé televize**. Zprvu jeden a později dva programy vysílaly také reklamy, které ale ve státem řízeném hospodářství s pevně stanovenými cenami zboží neměly smysl. Málolokteré dítě si nechalo ujit **Večerníček** - každodenní krátkou animovanou pohádku na dobrou noc.

Veřejná bezpečnost (VB) byla složkou Sboru národní bezpečnosti a vykonávala činnosti současné policie.

V roce 1975 byl **Gustáv Husák** zvolen 8. prezidentem Československa.

Dagmar Burešová

Obhájkyně disidentů

**tatínek
advokát**

Dagmar Kubištová se narodila v Praze a spolu se dvěma bratry vyrostla v rodině advokáta Josefa Kubišty, specialisty na pojistné právo. Jeho vliv na dceru byl tak silný, že si Dagmar v dospělosti zvolila stejnou profesní cestu. Rodina žila masarykovskými ideály – věřili, že pravda vítězí a řídili se heslem: „*Nebát se a nekrást.*“ Dagmar byla od dětství nadšená skautka, řídila se skautským desaterem. V roce 1948 odmaturovala ve svém rodném městě na reálném gymnáziu Jana Masaryka a začala studovat práva na Univerzitě Karlově, kterou absolvovala v roce 1952.

skautka

svatba

Ještě během studia na vysoké škole, v roce 1950, když jí bylo 21 let, se na Staroměstské radnici provdala za Radima Bureše, studenta medicíny a později pediatra. Manželům Burešovým se postupně narodily dvě dcery, Zuzana a Lucie. Mladá rodina žila s Radimovými rodiči v jejich rodinné vile na Ořechovce, kde Dagmar bydlela až do své smrti.

**advokátkou
disidentů**

Po ukončení studia vstoupila do advokátní komory. Specializovala se na pracovní právo a na náhrady škod na zdraví za pracovní úrazy. V období normalizace jako advokátka zastupovala hlavně disidenty, které pronásledoval totalitní režim. Byl mezi nimi také spisovatel Milan Kundera nebo novináři Ivan Medek a Karel Kyncl. Až na výjimky všechny případy vyhrávala, protože pracovní právo ovládala perfektně.

Jan Palach

Její nejznámějším případem je bezesporu zastupování Libuše Palachové, maminky Jana Palacha, v procesu s komunistickým poslancem Vilémem Novým. Ten pronášel lživé a vykonstruované teorie o smrti Jana Palacha, který se v lednu 1969 na Václavském náměstí upálil, obětoval svůj život, aby vyburcoval národ z nečinnosti po srpnové okupaci z roku 1968. Jeho čin dodnes působí jako protest proti ztrátě osobní a národní svobody. Dagmar Burešová od začátku procesu věděla, že spojí-li své jméno právě s případem Palachových, způsobí sobě i své rodině mnoho nesnází. Touha bojo-

*

19. října
1929

děti
2

stav
vdaná

dožila se
88 let

+

30. června
2018

„Zbabělost by měla být trestná.“

bojovnice za pravdu

vat za pravdu byla ale silnější než strach. Ona i její manžel byli v důsledku její práce na případu vyslýcháni Státní bezpečností. StB jí na dlouhých sedm let zabavila cestovní pas. Její mladší dcera Lucie nesměla být přijata na gymnázium. Právě od StB, která Dagmar Burešovou sledovala, pronásledovala a odposlouchávala, dostala předzvětku *Dáma*. Zřejmě proto, že byla i v ohrožujících situacích vždy slušná, elegantní a upravená. Všem potížím navzdory se Dagmar Burešová nevzdala. A nikdy nelitovala, že Libuši Palachovou před soudy zastupovala. I jako advokátka se totiž řídila svým životním heslem: „*Zbabělost by měla být trestná.*“

ministryně spravedlnosti

Jako advokátka pracovala Dagmar Burešová až do roku 1989. Po pádu komunistického režimu se stala první ministryní spravedlnosti Československa. V letech 1990 – 1992 navíc působila jako předsedkyně České národní rady, do které byla v prvních svobodných volbách v červnu 1990 zvolena za Občanské fórum.

dopisy Milady Horákové

V roli ministryně spravedlnosti se soustředila na reformu soudnictví, která byla po dlouhých desetiletích totality nezbytná. Funkce ministryně jí umožnila iniciovat vydání osobních dopisů Milady Horákové do rukou pozůstalých. Podpořila vznik zákonů, které napravovaly křivdy komunismu. Později se snažila společně s dalšími prosadit zveřejnění jmen příslušníků Státní bezpečnosti a funkcionářů Komunistické strany Československa, kteří StB přímo řídili. Tento záměr se nakonec nezdařil, i když do něj Dagmar Burešová vkládala velké osobní naděje.

skauting

V roce 1990 po obnovení skautingu v českých zemích se Dagmar Burešová stala čestnou starostkou Junáka. V této funkci se snažila o navrácení majetku Junákům nebo alespoň o náhradu za škody, které na majetku napáchal komunistický režim. V letech 1998 – 2005 působila také jako předsedkyně správní rady Česko-německého fondu budoucnosti.

Za svoji práci získala Řád T. G. Masaryka a v roce 2007 byla uvedena do právníkové síně slávy.

Hořící keř

Kauza rodiny Palachovy se v roce 2013 dočkala filmového zpracování: volně ji zachycuje třídílná televizní série *Hořící keř* polské režisérky Agnieszky Holland. Film zachycuje průběh sporu pozůstalých po Janu Palachovi s poslancem Vilémem Novým. Ten o okol-

nostech Palachova činu na veřejnosti záměrně lhal, překrucoval je a zlehčoval. Libuše Palachová ho proto prostřednictvím Dagmar Burešové žalovala pro urážku na cti.

**Libuše
Palachová**

Na smuteční oznámení o jejím odchodu na věčnost nechali její blízcí napsat: *Dagmar Burešová, obhájkyň disidentů, ministryně a skautka*. Tato jediná věta vystihuje, kým vším s nadšením byla.

Skautské desatero – zásady, které by měl každý skaut dodržovat; obraz „ideálního skauta“ a zároveň pomůcka, nakolik se záměr daří:

1. Skaut je pravdomluvný.
2. Skaut je věrný a oddaný.
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.
4. Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.
5. Skaut je zdvořilý.
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců.
8. Skaut je veselý myslí.
9. Skaut je hospodárny.
10. Skaut je čistý v myšlenkách, slovech a skutcích.

**první československá ministryně spravedlnosti (po roce 1989)
první dáma české justice ● skautka a advokátka
v roce 2007 uvedena do právnické síně slávy
získala Řád T. G. Masaryka
2 děti (dcery Zuzana a Lucie)
žila v Praze**